

Strategi for Sikt-konsortiets forlagsforhandlinger 2026–2027

Strategien for forlagsforhandlingene er felles for Sikt og Sikts konsortium for forlagsavtaler. Konsortiet er representert av Sikt forhandlingsråd for forlagsforhandlinger.

Strategien skal bidra til å nå regjeringens mål om full åpen tilgang til offentlig finansierte forskningsresultater.

Visjon

Forlagsavtalene skal fremme verdiene *kvalitet, integritet, åpenhet og bærekraftig kostnadsnivå*.

Avtalene gir lik tilgang til å lese og publisere, og sikrer at alle vitenskapelige resultater kan deles åpent og uten forsinkelse gjennom seriøse publiseringskanaler.

Publiseringskanaler og publiseringstjenester er av høy kvalitet og gir umiddelbar åpen tilgang til forskningsresultatene til en kostnad som gjenspeiler verdien av tjenestene utgiveren leverer.

Mål for forhandlingene

Forlagsavtalene skal fremme kvalitet, integritet og åpenhet i vitenskapelig publisering, og bærekraftig kostnadsnivå for tilgang og publisering. Gjennom forhandlingene skal vi sikre

- den nasjonale kunnskapsberedskapen gjennom varig tilgang til pålitelige kunnskapskilder for forskning og undervisning
- åpen tilgang til norske forskningsresultater
- at forskeren og/eller institusjonen beholder opphavsretten til publiserte forskningsresultater, herunder rettighetene til forskningsdata når disse publiseres eller deponeres på forlagsstyrte plattformer
- bibliodiversitet gjennom avtaler som bidrar til et mangfold av publiseringskanaler og innovasjon i forskningssystemet. Dette skal ivareta forskernes og fagdisiplinenes ulikheter og behov
- bærekraftig og transparent økonomi gjennom kostnadsmodeller som ikke baserer seg på historisk prissetting. Avtalene skal prises etter reell verdi for institusjonene og begrense kostnadsdrivere.
- at nye avtalemodeller vurderes med tanke på å fase ut PAR-avtalene
- bedre kontroll med kostnadsutviklingen for publisering i gulltidsskrifter
- støtte til nye initiativ for åpen publisering

- overgang av nordiske tidsskrifter eid av akademiske foreninger til fullt åpne modeller der dette er faglig og økonomisk forsvarlig.
- samarbeid med andre konsortier i Norden, og også i Europa
- kontrakts- og lisensbetingelser som styrker brukernes rettigheter, er teknologinøytrale, øker transparens og reduserer risiko for deltakerinstitusjonene og Sikt.
- vilkår knyttet til KI er skrevet i klart språk i avtalene, slik at det fremgår tydelig hva som er tillat og ikke tillat under lisensen.
- forlagene skal forplikte seg til å etterleve innholdet i KI forordningen (The AI Act)